

(سپیده فتحی)

-۶

در جمله «بس گهر تابناک از او بدمد»، «گهر» نهاد است. در بیت گزینه «۴» نیز در در جمله «چشم خوبنارش دفتر را در آب می‌اندازد»، «چشم» نهاد است.

در گزینه «۱»، در جمله «سبزه سیراب را بنگر»، «سبزه» هسته گروه مفعولی است. در گزینه «۲» در عبارت «مردم دریا»، «دریا» مضاف‌الیه است. در گزینه «۳» نیز در عبارت «در آب بنگر»، «آب» که پس از حرف اضافه «در» آمده است، متهم است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه ۱۲ کتاب فارسی)

(سپیده محسن(فانپور))

-۷

بررسی ابیات:

گزینه «۱»: شاعر در این بیت با ذکر نام «زبور» که کتاب داود نبی است، آرایه تلمیح را به شعر خود افزوده است. همچنین در عبارت «این بلبل غزل خوان»، که به شاعر اشاره می‌کند، «بلبل» استعاره از شاعر است. گزینه «۲»: «خون در دل کسی موج زدن» و «بازار کسی را شکستن»، کنایه است. بیت برای «علل» که سنگی ارزشمند است، شخصیت انسانی در نظر گرفته است، یعنی شخصیت‌بخشی دارد.

گزینه «۳»: در مصراع دوم، «که» نخست در معنای «چه کسی» آمده است که با «که» دوم که حرف ربط است جناس دارد، ولی بیت حس آمیزی ندارد. گزینه «۴»: تشییه «طبع» به «عروس» و تشییه «فکر بکر» به «زبور» در بیت واضح است. همچنین «دست ایام» در این بیت اضافه‌ی استعاری است، یعنی شاعر نخست روزگار را چون انسانی دانسته است که دست دارد، و سپس رکن دوم تشییه یعنی «انسان» را از کلام حذف کرده و تنها «دست» را آورده است. دقیق کنید هر شخصیت‌بخشی با این نگاه، نوعی استعاره است. (آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

(سپیده محسن(فانپور))

-۸

سعید در بیت گزینه «۳» می‌گوید هر کسی به امید کارهای نیکی که کرده، به درگاه خدا می‌رود. اما سعید، فقط به لطف خداوند امیدوار است و نه چیزی دیگر، از جمله اعمالش، پس اگرچه کار نیکی ندارد، به رحمت خداوند امیدوار است که فقط او را دارد. (مفهوم، صفحه ۵۱ کتاب تکارش)

(سپیده فتحی)

-۹

بیت گزینه «۴» نیز مثل مصراع صورت سوال می‌گوید وقتی میل آدمی به چیزی یا کسی باشد، هر آسیب و زیانی که از او می‌رسد، تحمل می‌شود. در سایر ابیات این مفهوم نیست. (مفهوم، صفحه ۵۸ کتاب فارسی)

(مهدی اصفهانی)

-۱۰

موارد الف و ب هر کدام به مسئله جدگانه‌ای اشاره می‌کنند. نثر الف می‌گوید تنها باید از خدا روزی خواست، اما بیت در ستایش پادشاه است و می‌گوید خداوند هر که را بخواهد خوار کند، اول از چشم او می‌اندازد و حقیرش می‌کند. در نثر ب نیز می‌خوانیم مکر خداوند از مکر بندگان قدرمندتر است، اما بیت می‌گوید هر کس مکری کند، مکر به خودش بازمی‌گردد. دقیق کنید «خداوند» معنای «صاحب» هم دارد.

اما در عبارات ج و د، نظام و نثر به هم مربوطند. در بیت «ج» ناصرخسرو با کسی صحبت می‌کند که روی در قیله دارد، ولی در پی مطربی است، یعنی دل و زبان یکی ندارد، یعنی گندنمای جوپوش است. در بیت «د» نیز شاعر می‌گوید اگر از پرسیدن مطلبی به نظر خوار و حقیر می‌شودی، این حقارت راهنمای تو می‌شود تا به دانایی برسی. این مفهوم در نثر هم هست. (مفهوم، صفحه ۱۶ و ۵۵ کتاب فارسی)

فارسی و نگارش (۱)

(زهرا قمی)

-۱

اون: وقت، هنگام / مندرس: فرسوده / گله: برآمدگی پشت پای اسب (واژه، واژه‌نامه کتاب فارسی)

(سپیده فتحی)

-۲

در بیت گزینه «۲» واژه «گذاردن» به معنای «گذراندن» استباش نوشته شده است. (املا، صفحه ۱۴ کتاب فارسی)

(مهدی اصفهانی)

-۳

در عبارت صورت سوال، نویسنده مدام از سفر و پایان آن صحبت می‌کند که با توجه به این نکته و گزینه‌ها می‌توان حدس زد این متن از انتهای کتاب سفرنامه ناصرخسرو انتخاب شده است.

(تاریخ ادبیات، صفحه ۳۲ کتاب فارسی)

(سپیده محسن(فانپور))

-۴

در عبارت «ز سر برون نرود هرگزم هوای شما»، «م» باید پس از «سر» می‌آمد که پس از «هرگز» آمده است: «هوای شما هرگز از سرم بیرون نرود».

بررسی سایر ابیات:

در گزینه «۲»: «م» در «برنکنم» شناسه فعل است. در گزینه «۳»: «م» پس از «تابوت» سر جای خود آمده است. همچنین «را» در عبارت «مرا دل»، «را» مفعولی نیست. این عبارت به شکل «دل من» بازگردانی می‌شود. دقیق کنید به این «را»، فک اضافه گفته می‌شود.

در گزینه «۴»: «م» در «شوم»، «بازم» و «حاصل کنم»، هر سه شناسه است. (دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه ۱۵ کتاب فارسی)

(مهدی اصفهانی)

-۵

بررسی گزینه‌ها: گزینه «۱»: گروه‌های «رهن خانه‌ی ختمار»، «همه رندان» و «مرید پیر ساغرگیر ما» در بیت هست که در دو گروه آخر، هر کدام یک واژه غیرساده هست: «رندان» و «ساغرگیر» که هیچ کدام در خواسته‌ی صورت سوال نمی‌گنجد.

گزینه «۲»: گروه‌های «ناله‌ی دلسوز مرغ» و «ناله‌ی شبگیر ما» محل بحث است. در مصراع نخست، در گروه «ناله‌ی دلسوز مرغ»، «ناله» هسته است که ساختار وندی دارد: «نال» بن مضارع «نالیدن» با «ه» آمده است. همچنین «دلسوز» مرکب است: «دل» + «سوز» که بن مضارع «سوختن» است. در مصراع دوم، در گروه «ناله شبگیر ما» نیز همین قاعده هست، منتها به جای «دلسوز» از «شبگیر» استفاده شده است که آن هم مرکب است: «شب» + «گیر» که بن مضارع «گرفتن» است.

گزینه «۳»: در گروه «خون درویشان بی طاقت»، واژه‌های «درویشان» که وند «آن» نشانه‌ی جمع دارد و «بی طاقت» که وند «بی» دارد وندی است، ولی او لاً دقیق کنید در این گروه واژه «خون» ساده است و در ثانی، صورت سوال به دنبال بیتی است که در هر دو مصراع آن، گروهی با هسته و وابسته‌ی غیرساده وجود داشته باشد.

گزینه «۴»: دو گروه «عذرخواه بندگان» و «تقصیر ما» در بیت آمده است که در اوّلی هر دو واژه غیرساده است ولی در دومی هر دو ساده: «عذرخواه» ساختار «عذر» + «خواه» بن مضارع «خواستن» دارد و «بندگان» وندی این مفهوم در نثر هم هست. (دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه ۱۸ کتاب فارسی)

عربی زبان قرآن (۱)

-۱۱

(میلاد نقشی)

«المؤمنون»: مؤمنان / «يَصِيرُونَ»: صبر می کنند / «أَمَّا»: در مقابل، در برابر / «الْمَاصَابُ»: مصیبت‌ها / «لَا هُنَّ»: زیراً آن‌ها / «يَعْتَقِدُونَ»: اعتقاد دارند، معتقدند / «إِنَّ»: به این که / «سَيِّجَعُ»: قرار خواهد داد / «بَعْدَ عُسْرٍ»: پس از سختی / «يُسْرًا»: آسانی

(ترجمه، درس‌های ۱ تا ۴، ترکیبی)

-۱۲

(سمر سویل مقدم)

«الابتعاد»: دوری جستن / «الْتَّبَعِيَّةُ»: دنباله روی، تبعیت / «الْتَّكَاسُلُ»: تنبیلی، کاهلی / «كَانَ»: بود / «مِنْ أَسْبَابِ»: از علل، از دلایل / «الْتَّقْدِيمُ»: پیشرفت / «الشُّعُوبُ الْمُتَقْدِمَةُ»: ملت‌های پیشرفت‌های

(ترجمه، درس‌های ۱ تا ۴، ترکیبی)

-۱۳

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «الثَّاجُ: جلوه‌گر می‌شود» فعل مضارع است، نه مستقبل. گزینه «۳»: «يَتَجَلَّ: زشتی‌ها را از بین می‌برند!» صحیح است. گزینه «۴»: «همانا نیکی‌ها، زشتی‌ها را از بین می‌برند!» صحیح است.

(ترجمه، درس‌های ۱ تا ۴، ترکیبی)

-۱۴

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «آیا دیروز بر اشتباهاتتان شناخت پیدا کردید؟!» صحیح است.

گزینه «۳»: «برای انسان، دوستی گرم و صمیمی جز خداوند نیست!» صحیح است.

گزینه «۴»: «فرمانده ما بر آزادی عقیده تأکید دارد؛ سخنان او چه زیباست!» صحیح است.

(ترجمه، درس‌های ۱ تا ۴، ترکیبی)

-۱۵

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «خودروها هنگام دیدن چراغ سبز می‌ایستند!» نادرست است.

گزینه «۲»: «تعداد ماه‌های هر فصل از سال، چهار ماه است!» نادرست است.

گزینه «۴»: «متأسفانه به تو کمک خواهم کرد، پس پوزش می‌خواهم!» نادرست است.

(مفهوم، درس‌های ۱ تا ۴، ترکیبی)

(رضا معصومی)

-۱۶

«طبق فرمایش رهبرمان، دعوت‌کننده به تفرقه، مزدور دشمن است!»
که در گزینه «۴» عکس آن ذکر شده است. بنابراین تنها گزینه «۴»
نادرست بوده و سایر گزینه‌ها از نظر حقیقت و واقعیت صحیح هستند.
(مفهوم، درس‌های ۲ تا ۴، ترکیبی)

(سید محمدعلی مرتضوی)

-۱۷

«گمرک» مسؤول بررسی چیزهایی است که مردم آن را به کشورهای
دیگر حمل می‌کنند!

(مفهوم، درس ۴، صفحه ۳۸)

(میلاد نقشی)

-۱۸

هر سه مصدر گزینه‌ی «۴»، از باب «افتعال» هستند.

(قواعد فعل، درس ۳، صفحه ۲۵)

(سمر سویل مقدم)

-۱۹

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مضارع باب افعال بر وزن «يَفْعِلُ» می‌آید، بنابراین «تَحسِينِينَ» صحیح است.

گزینه «۲»: «هـما أحـسـنـا» يا «هـما أحـسـنـتـا» صحیح است.
گزینه «۴»: «أَنْتَمْ أَحـسـنـوا» صحیح است؛ حرکت همزه‌ی امر در باب افعال، مفتوح است.

(أنواع بملات، درس ۴، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(میلاد نقشی)

-۲۰

هما تعاونا (ماضی)- أنتم تعاونا (امر)

هن تشهـدـنـ (ماضی)- أنتـنـ تـشهـدـنـ (امر)

هم تقرـبـوا (ماضی)- أنتـم تـقرـبـيـوا (امر)

نکته مهم درسی

صیغه‌های سوم شخص ماضی و دوم شخص امر در باب «تفاعل» و «تفعل» مشابه هم بوده و راه تشخیص آن از طریق نوع جمله است.

(قواعد فعل، درس‌های ۳ و ۴، ترکیبی)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

-۲۶

ایيات صورت سؤال با تأکید فراوان خداوند بر معاد در آیه «الله لا اله الا هو ليجمعكم الى يوم القيمة...» هم مفهوم است.

(درس ۴، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

-۲۷

خداوند در پاسخ به تردید کنندگان در معاد جسمانی فرمود: «همان خدایی که برای نخستین بار آفرید و او به هر خلقی دانست.»

(درس ۴، صفحه‌های ۴۵ و ۵۰)

(سیرا احسان هنری)

-۲۸

پاسخ خداوند به کسانی که در بزرخ تقاضای بازگشت به دنیا می‌کنند: هرگز! این سخنی است که او می‌گوید و پیش روی آن‌ها بزرخ و فاصله‌ای است تا روزی که برانگیخته می‌شوند»

(درس ۵، صفحه ۶۱)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

-۲۹

هر دو مورد صورت سؤال اشاره به مرحله دوم قیامت دارد. کلمه «تمهید» یعنی آماده کردن و مرحله‌ای که انسان‌ها آماده دریافت پاداش و کیفر شوند، مرحله دوم قیامت است.

(درس ۶، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

(مبوبه ابتسام)

-۳۰

پیامبران و امامان چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطایی مصون و محفوظاند، بهترین گواهان قیامت‌اند.

(درس ۶، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

(مبوبه ابتسام)

-۲۱

در پس خلقت تک تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد؛ زیرا خالق آن‌ها خدای حکیم است، یعنی خدایی که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد. معنای آیات: «و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم، آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم.»

(درس ۱، صفحه ۱۵)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

-۲۲

آیه مبارکه «هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست» با مصراع «چون که صد آمد، نود هم پیش ماست» هم مفهوم بوده و بیانگر آن است که آخرت، جامع و دربردارنده دنیاست.

(درس ۱، صفحه‌های ۲۱ و ۲۰)

(مبوبه ابتسام)

-۲۳

خداوند ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و ما را مسئول سرنوشت خوبش قرار داد. آیه شریفه «آنَا هَدِيْنَا السَّبِيلَ إِذَا شَاكِرًا وَ إِذَا كَفُورًا» ما راه را به او نشان دادیم، یا سپاس‌گزار خواهد بود و یا ناسپاس. بیانگر این موضوع است.

(درس ۲، صفحه ۳۳)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

-۲۴

خدای متعال، شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در وجود ما قرار داد تا به خیر و نیکی روی آوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم. از این روست که همه ما فضائلی چون صداقت، عزت نفس را دوست داریم و از دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم بیزاریم.

(درس ۲، صفحه ۳۳)

(مبوبه ابتسام)

-۲۵

آثار و پیامدهای انکار معاد، گربیان کسانی را نیز که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، می‌گیرد.

(درس ۳، صفحه ۴۳)

(کتاب چامع)

-۳۶

آیه «ینبؤا الانسان بِؤْمَئِنْدِ...»، ناظر بر قیامت است (بومئند و آثار ماتاخر، آثاری است که با این که فرد از دنیا رفته، پرونده‌ی عملش همچنان گشوده است.

(درس ۵، صفحه ۶۲)

(کتاب چامع)

-۳۷

حقیقت وجود انسان، نفس و روح اوست و این حقیقت هنگام مرگ نابود نمی‌شود؛ بلکه توسط فرشته مرگ به طور تمام و کمال دریافت می‌گردد (توفی). این بُعد انسان (بعد روحانی) تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد، ولی تغییر می‌پذیرد.

(درس ۵، صفحه ۶۱)

(کتاب چامع)

-۳۸

عامل شعور و آگاهی انسان در دنیا، روح (بعد روحانی) اوست و روح در بزرخ، به حیات خود ادامه می‌دهد.

(درس ۵، صفحه ۶۱)

(کتاب چامع)

-۳۹

براساس پیام آیه شریفه: «اللَّيْمَ نَخْتَمُ عَلَى افْوَاهِهِمْ...» امروز بر دهانشان مهر می‌نهیم و دست‌هایشان با ما سخن می‌گوید و پاهایشان شهادت می‌دهد درباره آنچه انجام داده‌اند.»، اعضا و جوارح بدن از شاهدان روز قیامت هستند.

(درس ۶، صفحه ۷۳)

(کتاب چامع)

-۴۰

نامه عمل انسان به گونه‌ای است که خود عمل و حقیقت آن را دربردارد. از این رو، تمام اعمال انسان در قیامت حاضر می‌شوند و انسان عین اعمال خود را می‌بیند.

(درس ۶، صفحه ۷۷)

(کتاب چامع)

-۳۱

هر سه گزینه «۱، ۲ و ۳» بیانگر مفهوم آیه هستند که در آن تأکید شده است چنان‌چه کسی خداوند را بندگی کند، هم از نعمات مادی دنیا بهره می‌برد و هم از نعمات اخروی و بی‌پایان الهی.

(درس ۱، صفحه ۲۱)

(کتاب چامع)

-۳۲

جامع ترین و اصلی‌ترین هدف زندگی انسان تقرب به خداوند است و اولین گام برای حرکت انسان در این مسیر، شناخت انسان است؛ لذا خودشناسی سودمندترین دانش‌ها شمرده شده است.

(درس ۲، صفحه ۲۸)

(کتاب چامع)

-۳۳

امام علی (ع) می‌فرماید: «دشمن‌ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون توست. (نفس امارة)»

عقل در درون آدمی، در مقابل مانع درونی نفس امارة قرار دارد.

(درس ۲، صفحه‌های ۳۹ و ۳۳)

(کتاب چامع)

-۳۴

مطابق با دیدگاه قرآن کریم، زندگی در دنیا بدون توجه به آخرت «لهو و لعب» است و بنایه فرموده رسول اکرم (ص)، باهوش‌ترین مؤمنان کسانی هستند که فراوان به یاد مرگ هستند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.

(درس ۳، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

(کتاب چامع)

-۳۵

آیه «خَدَّا سَكَرَّ كَهْ بَادَهَا رَأَ مِيْ فَرَسَتَ...» به امکان معاد جسمانی برای پیوستن به روح در آخرت با اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت می‌پردازد.

(درس ۴، صفحه ۵۲)

زبان انگلیسی (۱)

-۴۱

(عبدالرشید شفیعی)

ترجمه جمله: «من می خواهم امروز انگلیسی بخوانم، ولی قصد دارم فردا بازی کنم.»

نکته مهم درسی

با توجه به ساختار "شکل ساده فعل + be going to + فقط گزینه «۱» می تواند صحیح باشد.

(گرامر، صفحه ۲۹ کتاب درسی، درس ۱)

-۴۲

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «علی دو فرزند دارد. او فرزندانش را هفت‌ت بعد به سینما خواهد برد.»

نکته مهم درسی

پس از "will" شکل ساده فعل را به کار می بینیم.

(گرامر، صفحه ۲۵ کتاب درسی، درس ۱)

-۴۳

(عبدالرشید شفیعی)

ترجمه جمله: «آقای عظیمی بهترین معلم در مدرسه‌ ما است. همه او را دوست دارند.»

نکته مهم درسی

توجه کنید که "the best" صفت عالی برای "good" است و در ضمن بی‌قاعده می‌باشد. (دلیل نادرستی گزینه‌های «۱» و «۲»)

(گرامر، صفحه ۵۶ کتاب درسی، درس ۲)

-۴۴

(عباس شفیعی ثابت)

ترجمه جمله: «ما باید مراقب حیوانات و محل‌های زندگی طبیعی آن‌ها مثل جنگل‌ها، صحراء‌ها، دریاچه‌ها و رودخانه‌ها باشیم.»

(۱) طبیعی

(۲) طلایی

(۳) ملی

(۴) جویی

(واگران، صفحه ۱۲ کتاب درسی، درس ۱)

-۴۵

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «وقتی می‌گوییم که بعضی از حیوانات در معرض خطر (انقراض) هستند، معنی آن این است که ما فقط تعداد کمی از آن‌ها را می‌توانیم در اطراف خود بباییم.»

(۱) افزایش دادن

(۲) در معرض خطر (انقراض) قرار دادن

(۳) دنبال کردن

(۴) قرار دادن (واگران، صفحه ۲۲ کتاب درسی، درس ۱)

(عباس شفیعی ثابت)

-۴۶

ترجمه جمله: «میکروسکوپ یک وسیله گران قیمت برای مشاهده اشیاء بسیار کوچک مثل سلول‌های خون یا میکروب‌ها می‌باشد.»

(۱) آفرینش

(۲) تلسکوپ

(۳) آسمان

(۴) میکروسکوپ

(واگران، صفحه ۴۶ کتاب درسی، درس ۲)

(عباس شفیعی ثابت)

-۴۷

ترجمه جمله: «زحل ششمین سیاره از خورشید و دومین سیاره بزرگ در منظومه شمسی می‌باشد. این (سیاره) یک حلقة زیبا به دور خودش دارد.»

(۱) نوع

(۲) حلقه

(۳) زمین

(۴) رصدخانه

(واگران، صفحه ۴۶ کتاب درسی، درس ۲)

(بوار مؤمنی)

-۴۸

ترجمه جمله: «امروزه، زندگی در دهکده‌ هی خان متفاوت از چیزی است که قبل از ورود آن دو شرکت بود.»

(درک مطلب)

(بوار مؤمنی)

-۴۹

ترجمه جمله: «اگر شرکت‌ها کار را متوقف نکنند، جنگل در زمان کوتاهی به طور کامل ناپدید خواهد شد.»

(درک مطلب)

(بوار مؤمنی)

-۵۰

ترجمه جمله: «حیوانات به خاطر این که سر و صدای خیلی زیادی وجود دارد، به مکان‌های دیگری رفتند.»

(درک مطلب)

«علی ارجمند»

-۵۳

تعداد نقطه‌ها در شکل‌ها برابر است با:

$$1+2=3$$

$$1+2+3=6$$

⋮

$$1+2+3+\dots+11=\frac{11 \times 12}{2}=66$$

نکته:

$$1+2+3+\dots+n=\frac{n(n+1)}{2}$$

(صفه‌های ۲۰ و ۲۱ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«هانیه ساعی‌یکتا»

-۵۴

جمله عمومی دنباله حسابی:

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

جمله عمومی دنباله هندسی:

$$t_n = t_1 r^{n-1}$$

$$a_2 = t_1 \Rightarrow a_1 + d = t_1 \quad (1)$$

$$a_4 = t_2 \Rightarrow a_1 + 3d = t_1 r \quad (2)$$

$$t_1 + t_2 = a_1 + a_2 + a_3 \Rightarrow t_1 + t_1 r = a_1 + (a_1 + d) + (a_1 + 2d)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} a_1 + d + a_1 + 3d = 3a_1 + 2d \Rightarrow a_1 = d$$

$$\xrightarrow{(1)} a_1 + d = t_1 \xrightarrow{a_1=d} 2a_1 = t_1 \Rightarrow \frac{t_1}{a_1} = 2$$

(صفه‌های ۲۱ و ۲۷ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«سیدرسروش کریمی مرادی»

-۵۵

فرض کنید t_n دنباله هندسی مفروض و r قدر نسبت آن باشد. قدر نسبت را برای درج ۲۹ واسطه حسابی به دست می‌آوریم:

$$d = \frac{t_8 - t_6}{2^9 + 1} = \frac{t_1 r^7 - t_1 r^5}{30} \quad (*)$$

از طرفی فرض می‌دانیم جملات پنجم و ششم از دنباله هندسی، دو جمله متوالی از دنباله حسابی نیز می‌باشند. پس:

$$d = t_6 - t_5 = t_1 r^5 - t_1 r^4$$

$$\xrightarrow{*} \frac{t_1 r^7 - t_1 r^5}{30} = t_1 r^5 - t_1 r^4 \xrightarrow{t_1, r \neq 0} \frac{r^3 - r}{30} = r - 1$$

$$\Rightarrow \frac{r^3 - r}{r - 1} = 30 \xrightarrow{r \neq 1} r^2 + r = 30 \Rightarrow r^2 + r - 30 = 0$$

ریاضی (۱)

-۵۱

«محمد پور احمدی»

$$\text{سه جمله متوالی دنباله هندسی } \frac{a}{r}, a, ar$$

$$\frac{a}{r} \times a \times ar = 216 \Rightarrow a^3 = 216 \Rightarrow a = 6$$

$$\frac{a}{r} + a + ar = 19 \Rightarrow \frac{6}{r} + 6 + 6r = 19$$

$$6r + \frac{6}{r} = 13 \Rightarrow 6r^2 - 13r + 6 = 0 \Rightarrow 6r^2 - 4r - 9r + 6 = 0$$

$$\Rightarrow 2r(3r - 2) - 3(3r - 2) = 0$$

$$\Rightarrow (3r - 2)(2r - 3) = 0 \Rightarrow r = \frac{2}{3} \text{ یا } r = \frac{3}{2}$$

$$\text{توجه کنید که تنها جواب } r = \frac{3}{2} \text{ قابل قبول است زیرا به ازای } \frac{2}{3}$$

جملات دنباله افزایشی نخواهد بود.

(صفه‌های ۲۵ و ۲۶ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«هانیه ساعی‌یکتا»

-۵۲

رده‌ی اول: ، رده‌ی دوم: ، ...

تعداد صندلی‌ها: $8 + 8 = 16$

تعداد فاصله‌ی بین صندلی‌ها: ۱۶

تعداد صندلی‌ها در ردیف‌ها، الگوی عددی زیر را تشکیل می‌دهند:

$$\Rightarrow \begin{matrix} 8 & , & 16 & , & 32 & , & \dots \\ 8 \times 1 & , & 8 \times 2 & , & 8 \times 4 & , & \dots \end{matrix}$$

یک دنباله هندسی با جمله اول $a_1 = 8$ و قدر نسبت $r = 2$ تشکیل شده است:

$$a_n = a_1 r^{n-1} = 8 \times 2^{n-1}$$

$$a_1 r^{\Delta} + a_1 r^{\gamma} = a_1 r(r^{\gamma} + r^{\Delta})$$

$$\frac{r^{\gamma} + r^{\Delta}}{1+r} = \frac{16+32}{3} = 16$$

(صفه‌های ۲۵ و ۲۶ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

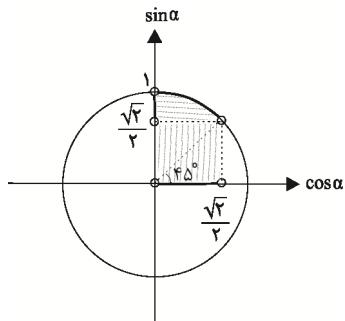
$$\Rightarrow \frac{\sin^2 \alpha}{\cos \alpha} > 0 \quad \text{---} \quad \sin^2 \alpha > 0 \Rightarrow \cos \alpha > 0. \quad (1)$$

$$\sin \alpha - \cos \alpha > 0 \Rightarrow \sin \alpha > \cos \alpha \quad (2)$$

$$\text{---} \quad (1), (2) \rightarrow \sin \alpha > \cos \alpha > 0.$$

تنها در دو ناحیه اول و چهارم است که $\cos \alpha$ مثبت است و از طرفی در دو ناحیه اول و دوم $\sin \alpha$ مثبت است. پس اشتراک آنها ناحیه اول است. مطابق شکل زیر، در ناحیه اول تنها در

محدوده $45^\circ < \alpha < 90^\circ$ ، رابطه $\sin \alpha > \cos \alpha$ برقرار است.

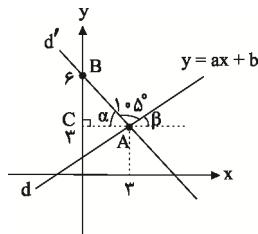
$$45^\circ < \alpha < 90^\circ \Rightarrow \begin{cases} \frac{\sqrt{2}}{2} < \sin \alpha < 1 \\ 0 < \cos \alpha < \frac{\sqrt{2}}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow 0 < \cos \alpha < \sin \alpha$$

(صفحه‌های ۳۹ تا ۴۱ کتاب درسی) (مثلثات)

«علی غلام اپورسراپی»

مطابق شکل زیر، در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$\tan \alpha = \frac{BC}{AC} = \frac{3}{3} = 1 \quad \text{جاده است} \quad \alpha = 45^\circ$$

زاویه‌ای که خط d با جهت مثبت محور x ها می‌سازد را به دست می‌آوریم:

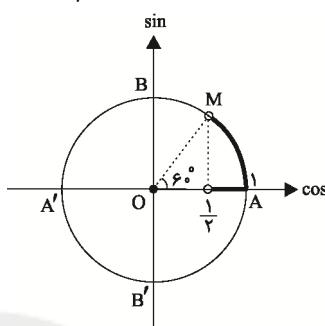
$$\alpha + 105^\circ + \beta = 180^\circ \quad \text{---} \quad \alpha = 45^\circ \quad \Rightarrow \beta = 30^\circ$$

شیب خط d برابر است با:

$$\Rightarrow (r - \delta)(r + \delta) = 0 \Rightarrow \begin{cases} r = -\delta \\ r = \delta \end{cases}$$

(صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«محمد پور احمدی»

$$0^\circ \leq \alpha < 30^\circ \Rightarrow 0^\circ \leq 2\alpha < 60^\circ \Rightarrow \frac{1}{2} < \cos 2\alpha \leq 1$$

$$\cos 2\alpha = \frac{-2m+1}{3} \rightarrow \frac{1}{2} < \frac{-2m+1}{3} \leq 1 \Rightarrow 3 < -4m+2 \leq 6$$

$$\Rightarrow 1 < -4m \leq 4 \Rightarrow -\frac{1}{4} > m \geq -1$$

$$\Rightarrow -1 \leq m < -\frac{1}{4}$$

(صفحه‌های ۳۹ تا ۴۱ کتاب درسی) (مثلثات)

«هانیه ساعی یکتا»

$$\begin{aligned} \frac{2}{1 - (\sin \alpha + \cos \alpha)^2} &= \frac{2}{1 - (\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha + 2\sin \alpha \cos \alpha)} \\ &= \frac{2}{-\sin \alpha \cos \alpha} = \frac{-1}{\sin \alpha \cos \alpha} \\ &= -\frac{\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha}{\sin \alpha \cos \alpha} = -\left(\frac{\sin^2 \alpha}{\sin \alpha \cos \alpha} + \frac{\cos^2 \alpha}{\sin \alpha \cos \alpha}\right) \\ &= -\left(\frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} + \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}\right) = -(\tan \alpha + \cot \alpha) \end{aligned}$$

توجه کنید که دو بار از اتحاد مثلثاتی $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$ استفاده کردیم.

(صفحه‌های ۴۷ تا ۵۰ کتاب درسی) (مثلثات)

«هانیه ساعی یکتا»

$$\tan \alpha \cdot \sin \alpha > 0 \Rightarrow \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} \cdot \sin \alpha > 0.$$

می‌دانیم زوایای مجاور ساق مکمل یکدیگرند پس: $\hat{D} = 60^\circ$ در نتیجه:

$$\begin{aligned} \hat{E}_1 &= 60^\circ \\ \hat{C} &= 60^\circ \end{aligned} \Rightarrow \hat{B}_1 = 60^\circ \Rightarrow \text{BEC متساوی‌الاضلاع}$$

$DE = 10 - 4 = 6$, $DC = 10$, پس $BC = EC = 4$ می‌شود.

$$S_{ABED} = 2(S_{\Delta ADE}) = 2\left(\frac{1}{2} \times 4 \times 4 \times \sin 60^\circ\right) = 12\sqrt{3}$$

$$S_{\Delta BEC} = \frac{1}{2} \times 4 \times 4 \times \sin 60^\circ = 8 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 4\sqrt{3}$$

$$\text{ذوزنقه} = 12\sqrt{3} + 4\sqrt{3} = 16\sqrt{3}$$

(صفحه‌های ۳۵ و ۳۶ کتاب درسی) (مسئلہ)

«عباس اسدی امیرآبادی»

-۶۳

می‌دانیم شبی خطا، تانژانت زاویه‌ای است که خط با جهت مثبت محور x ها می‌سازد. یعنی:

$$\hat{\alpha} = 180^\circ - 135^\circ = 45^\circ \Rightarrow m = \tan 45^\circ = 1$$

معادله خطی که شبی آن برابر با $m = 1$ باشد و از نقطه $(-3, 5)$ عبور کند، برابر است با:

$$y - 5 = 1(x + 3) \Rightarrow y = x + 8$$

$y = 0 \Rightarrow x = -8$

(صفحه‌های ۳۰ و ۳۱ کتاب درسی) (مسئلہ)

«سیدرسوosh کریمی مدراهمی»

-۶۴

$$\begin{aligned} &\frac{(a_{n+\Delta})^{\frac{n+\Delta}{2}} - (a_n)^n}{(a_{n+\Delta})^{n+\frac{1}{2}} - (a_{n-\Delta})^{\frac{n-\Delta}{2}}} \\ &= \frac{\frac{(n+\Delta)-1}{2} \cdot \frac{2n+\Delta}{2} - (\frac{n}{2})^n}{\frac{(n+2-1)}{2} \cdot \frac{(2n-\Delta)-1}{2} - (\frac{n-\Delta}{2})^n} \\ &= \frac{\frac{2n+4}{2} - \frac{3n-1}{2}}{\frac{3n-6}{2}} = \frac{\frac{3n+2}{2} - \frac{3n-1}{2}}{\frac{3n+1}{2} - \frac{3n-2}{2}} \\ &= \frac{\frac{3n-1}{2}(\frac{3}{2}-1)}{\frac{3n-2}{2}(\frac{3}{2}-1)} = \frac{\frac{3n-1}{2}}{\frac{3n-2}{2}} = \frac{3 \times 3^{n-2}}{3^{n-2}} = 3 \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۲۰، ۲۱ و ۵۹ کتاب درسی) (ترکیبی)

$$m_d = \tan \beta = \tan 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{3} \Rightarrow a = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

خط d از نقطه (۳ و ۳) عبور می‌کند، پس:

$$3 = \frac{\sqrt{3}}{3} \times 3 + b \Rightarrow b = 3 - \sqrt{3}$$

$$\Rightarrow b(a+1) = (3 - \sqrt{3})(\frac{\sqrt{3}}{3} + 1) = 2$$

(صفحه‌های ۳۰ و ۳۱ کتاب درسی) (مسئلہ)

«علی خلام پور سرابی»

-۶۰

$$A = (\tan \delta^\circ - \cot \delta^\circ) \dots (\tan 45^\circ - \cot 45^\circ) \dots (\tan 81^\circ - \cot 81^\circ) = 0$$

هر عدد در صفر ضرب شود جواب صفر است.

(صفحه‌های ۳۲ و ۳۳ کتاب درسی) (مسئلہ)

«مهربی نصرالله»

-۶۱

صورت و مخرج کسر زیر را دیگر با $\cos \alpha \neq 0$ تقسیم می‌کنیم:

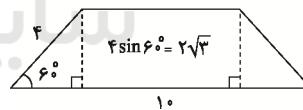
$$\begin{aligned} A &= \frac{\frac{\Delta \sin \alpha - \frac{\Delta \cos \alpha}{\cos \alpha}}{\cos \alpha - \frac{\Delta \cos \alpha}{\cos \alpha}} \tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}}{\sqrt{\Delta - \frac{\Delta \tan \alpha - 1}{\cos \alpha - \frac{\Delta \cos \alpha}{\cos \alpha}}}} = \sqrt{\frac{\Delta(\frac{\Delta}{\gamma} - 1)}{\Delta - 1(\frac{\gamma}{\Delta})}} \\ &= \sqrt{\frac{15 - 14}{\frac{56 - 6}{\gamma}}} = \sqrt{\frac{1}{50}} = \frac{1}{5\sqrt{2}} \times \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{10} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۳۲ و ۳۳ کتاب درسی) (ترکیبی)

«عباس اسدی امیرآبادی»

-۶۲

راه حل اول:

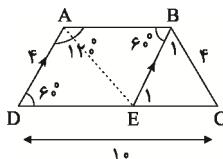

$$S_{\text{ذوزنقه}} = \frac{\text{مجموع دو قاعده} \times \text{ارتفاع}}{2}$$

$$= \frac{2\sqrt{3} \times (8 + 10)}{2} = 16\sqrt{3}$$

راه حل دوم:

از A به موازات ساق AD رسم می‌کنیم.

$$= \frac{\sqrt{5}(\sqrt{5}+2)}{5-4} - \frac{4\sqrt{5}(3+\sqrt{5})}{9-5}$$

$$= \sqrt{5}(\sqrt{5}+2) - \sqrt{5}(3+\sqrt{5})$$

$$= 5 + 2\sqrt{5} - 3\sqrt{5} - 5 = -\sqrt{5}$$

(صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷ کتاب (رسی) (توان‌های گویا و عبارت‌های بیری)

«عباس اسدی امیرآبادی»

$$\frac{x+5}{3} \times \frac{y+2}{2} = 2^{x+1} \times 3^{x+1} \Rightarrow \begin{cases} \frac{x+5}{3} = x+1 \\ \frac{y+2}{2} = x+1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+5 = 3x+3 \Rightarrow 2x = 2 \Rightarrow x = 1 \\ \frac{y+2}{2} = 1+1 = 2 \Rightarrow y = 6-2 = 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x+y = 5$$

(صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱ کتاب (رسی) (توان‌های گویا و عبارت‌های بیری)

«مهدی نصرالله»

$$5x^2 + mx + 10 = 0 \Rightarrow 5(x^2 + \frac{m}{5}x + 2) = 0$$

طبق فرض معادله به صورت مربع مجموع دو جمله تجزیه می‌شود.
يعني:

$$5(x + \sqrt{2})^2 = 0$$

$$\Rightarrow (x + \sqrt{2})^2 = x^2 + 2\sqrt{2}x + 2 = x^2 + \frac{m}{5}x + 2$$

$$\Rightarrow \frac{m}{5} = 2\sqrt{2} \Rightarrow m = 10\sqrt{2} \quad (1)$$

$$(x + \sqrt{2})^2 = 0 \Rightarrow x + \sqrt{2} = 0 \Rightarrow x_0 = -\sqrt{2} \quad (2)$$

$$\stackrel{(1), (2)}{\rightarrow} m + x_0 = 10\sqrt{2} - \sqrt{2} = 9\sqrt{2}$$

(صفحه‌های ۶۲ تا ۶۵ کتاب (رسی) (معادله‌ها و نامعادله‌ها)

$$= \frac{\sqrt{5}(\sqrt{5}+2)}{5-4} - \frac{4\sqrt{5}(3+\sqrt{5})}{9-5}$$

«سیدرسروش کریمی‌مداهی»

-۶۵

$$2a^2 + b^2 + 2ab + 4b - 2a + 13 = 0$$

$$\Rightarrow a^2 + b^2 + 4 + 2ab + 4b + 4a + a^2 - 6a + 9 = 0$$

$$\Rightarrow (a+b+2)^2 + (a-3)^2 = 0$$

مجموع دو عبارت نامنفی برابر صفر شده است. بنابراین هر یک از عبارات برابر صفر هستند. یعنی:

$$\begin{cases} a+b+2=0 \\ a-3=0 \end{cases} \Rightarrow a=3, b=-5 \Rightarrow 3a+2b=-1$$

(صفحه‌ی ۳۶ کتاب (رسی) (توان‌های گویا و عبارت‌های بیری)

«محمد بیرایی»

-۶۶

$$3a^3b - 12ab^3 + a^3 - 8b^3$$

$$= 3ab(a^2 - 4b^2) + (a - 4b)(a^2 + 2ab + 4b^2)$$

$$= 3ab(a - 4b)(a + 2b) + (a - 4b)(a^2 + 2ab + 4b^2)$$

$$= (a - 4b)(3a^2b + 6ab^2 + a^2 + 2ab + 4b^2)$$

(صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷ کتاب (رسی) (توان‌های گویا و عبارت‌های بیری)

«مهدی نصرالله»

-۶۷

$$\begin{aligned} \frac{\frac{2}{24^3 \times 4^2}}{\frac{1}{32^2 \times 2^2} - \frac{1}{3 \times 4^8}} &= \frac{\frac{2}{(2^3 \times 2^1)^3 \times (2^2)^2}}{\frac{1}{(2^5)^2 \times (3^3)^2} - \frac{1}{3 \times (2^4 \times 3^1)^2}} \\ &= \frac{\frac{2}{2^6 \times 2^3 \times 2^2}}{\frac{1}{2^{10} \times 3^{-1} \times 2^{-1} \times 3^3} - \frac{1}{2^9 \times 3^4}} = \frac{\frac{2}{2^9 \times 2^3}}{\frac{1}{2^9 \times 3^4}} \\ &= \frac{\frac{2}{2^3 + 5}}{\frac{8+15}{12}} = \frac{2}{23} \end{aligned}$$

$$\sqrt[23]{\frac{23}{212}} = \left(\frac{23}{212}\right)^{\frac{1}{23}} = \frac{1}{212} = \frac{1}{12\sqrt[23]{3}}$$

(صفحه‌ی ۵۱ تا ۵۴ کتاب (رسی) (توان‌های گویا و عبارت‌های بیری)

«عباس اسدی امیرآبادی»

-۶۸

$$\left| \frac{\sqrt{5}}{2-\sqrt{5}} \right| - \left| \frac{4\sqrt{5}}{3-\sqrt{5}} \right| = \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{5}-2} - \frac{4\sqrt{5}}{3-\sqrt{5}}$$

بنابراین زمانی که سه مایع را در یک ظرف می‌ریزیم، مایع L_2 در

پایین‌ترین موقعیت، مایع L_1 در وسط و مایع L_3 در بالاترین موقعیت

قرار خواهد گرفت.

(صفحه‌های ۲۱ و ۲۲ کتاب درسی) (غیریک و اندازه‌گیری)

«فرهار بیوینی»

-۷۳

هنگامی که انرژی جنبشی جسم ۹۶ درصد کاهش یابد، بنابراین ۴ درصد

آن باقی می‌ماند، در نتیجه انرژی جنبشی اتمبیل در لحظه برخورد با

مانع، ۴ درصد انرژی جنبشی اتمبیل قبل از ترمز است.

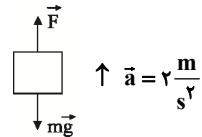
$$K_2 = \frac{4}{100} K_1 \Rightarrow \frac{1}{2} m v_2^2 = \frac{4}{100} \times \frac{1}{2} m v_1^2$$

$$v_2 = \frac{4}{100} v_1 \Rightarrow v_2 = \frac{4}{10} v_1 \xrightarrow{\text{km}=\frac{m}{s}} v_2 = \frac{4}{10} \times 30 \frac{m}{s} = 6 \frac{m}{s}$$

(صفحه‌های ۲۸ و ۲۹ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«اسماعیل هرادی»

-۷۴

طبق قانون دوم نیوتون داریم:

$$F_{\text{براید}} = ma \Rightarrow F - mg = ma$$

$$\Rightarrow F - 50 \times 10 = 50 \times 2 \Rightarrow F = 600 \text{ N}$$

حال طبق رابطه کار نیروی ثابت داریم:

$$\text{کار} = J = \int F \cdot dx = \int mg \cdot dx = mgx = m \cdot g \cdot h \cdot \cos \theta = m \cdot g \cdot h \cdot \cos 90^\circ = 0$$

(صفحه‌های ۲۹ و ۳۰ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«سیاوش فارسی»

-۷۵

مطلوب شکل زیر و با استفاده از قانون پایستگی انرژی مکانیکی، داریم:

فیزیک (۱)

«میثم (شیان)»

-۷۱

ابتدا جرم کل پرتقال‌ها و حجم هر پرتقال و جرم هر پرتقال را به صورت

تخمین مرتبه بزرگی می‌نویسیم:

$$\text{جرم کل پرتقال} = ۲۴۰۰۰۰ \text{ ton} = ۲ / ۴ \times 10^9 \text{ ton} = ۲ / ۴ \times 10^9 \text{ kg} \sim 10^9 \text{ kg}$$

$$V = \frac{4}{3} \pi R^3 = \frac{4}{3} \times 3 \times (3 \text{ cm})^3 = 108 \text{ cm}^3$$

$$= 1 / 108 \times 10^2 \text{ cm}^3 \sim 10^2 \text{ cm}^3$$

$$V' = \frac{10^1}{100} V = \frac{10^1}{100} \text{ cm}^3 = 10^1 \sim 10^2 \text{ cm}^3$$

$$\text{جرم پرتقال} = 200 \text{ g} = 2 \times 10^2 \text{ g} \sim 10^2 \text{ g}$$

$$\text{حجم کل آب پرتقال} = 10^9 \text{ kg} \times \frac{10^3 \text{ g}}{1 \text{ kg}} \times \frac{1}{10^2 \text{ g}} \text{ پرتقال} = 10^9 \text{ L}$$

(صفحه‌های ۱۸ و ۲۰ کتاب درسی) (غیریک و اندازه‌گیری)

«میثم (شیان)»

-۷۲

براساس رابطه $\rho = \frac{m}{V}$ و با توجه به مساوی بودن جرم سه مایع،

می‌توان گفت مایعی که حجم کمتری داشته باشد، چگالی بیشتری داشته

و در ظرف، پایین‌تر قرار خواهد گرفت. همچنین حجم مایع در ظرف

استوانه‌ای از رابطه $V = Ah$ به دست می‌آید.

$$\left. \begin{aligned} L_1 : V_1 &= (\gamma A) \left(\frac{1}{\gamma} h \right) = Ah \\ L_2 : V_2 &= \left(\frac{1}{\gamma} A \right) (h) = \frac{1}{\gamma} Ah \\ L_3 : V_3 &= (A) (\gamma h) = \gamma Ah \end{aligned} \right\} \Rightarrow V_2 > V_1 > V_3 \xrightarrow{\frac{m_1 = m_2 = m_3}{\rho = \frac{m}{V}}} \rho_2 < \rho_1 < \rho_3$$

$$W_{ وزن } = mgh_{AB} \xrightarrow[m=۳\text{ kg}]{h_{AB}=۱/۲m}$$

$$W_{ وزن } = ۳ \times ۱۰ \times ۱ / ۲ \Rightarrow W_{ وزن } = ۳۰\text{ J}$$

در نهایت داریم:

$$W_{ وزن } + W_{ هوای فنر } = K_B - K_A \quad (۱)$$

$$\frac{W_{ وزن } = ۳۰\text{ J}, \quad W_{ هوای فنر } = -۶\text{ J}}{K_B = ۰, \quad K_A = ۰} \rightarrow ۳۰ - ۶ + W_{ هوای فنر } = ۰$$

$$\Rightarrow W_{ هوای فنر } = -۲۴\text{ J}$$

(صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«سید علی میرنوری»

-۷۷

اگر زمین را مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی درنظر بگیریم، با نوشتن قانون پایستگی انرژی مکانیکی بین دو نقطه A و C، ارتفاع C نسبت به زمین را می‌یابیم.

$$E_A = E_C \Rightarrow K_A + U_A = K_C + U_C$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}mv_A^2 + mgh_A = \frac{1}{2}mv_C^2 + mgh_C$$

$$\frac{v_A = ۰, \quad v_C = \frac{۰}{s}}{h_A = ۱\Delta m}$$

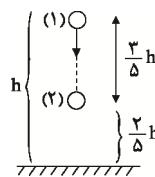
$$\frac{\frac{۱}{2} \times m \times ۰ + m \times ۱ \times ۲\Delta m}{۲} = \frac{۱}{2} \times m \times (۲۰)^2 + m \times ۱ \times h_C$$

$$\frac{۲۰۰ = ۲۰۰ + ۱۰h_C}{۰ از طرفین ساده می‌کنیم} \Rightarrow h_C = ۵m$$

حال بین دو نقطه B و C داریم:

$$\Delta U_{BC} = mg(h_C - h_B) \xrightarrow[m=۳\text{ kg}]{g=۱\text{ N/kg}}$$

$$\Delta U_{BC} = ۳ \times ۱ \times (۵ - ۱) \Rightarrow \Delta U = ۱۲\text{ J}$$

$$E_1 = E_2 \Rightarrow K_1 + U_1 = K_2 + U_2$$

$$\xrightarrow[v_1 = ۰, \quad K_1 = ۰]{+} + U_1 = K_2 + U_2$$

$$\Rightarrow mgh = K_2 + mg(\frac{1}{2}h) \Rightarrow K_2 = mgh - \frac{1}{2}mgh = \frac{1}{2}mgh$$

$$\Rightarrow \frac{K_2}{U_2} = \frac{\frac{1}{2}mgh}{\frac{1}{2}mgh} = \frac{۱}{۲}$$

(صفحه‌های ۴۵ و ۴۶ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

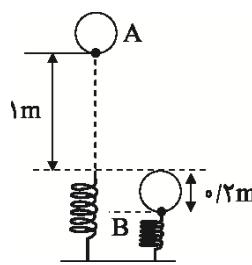
«سید علی میرنوری»

-۷۶

از قضیه کار - انرژی جنبشی بین دو نقطه A و B (نقطه‌ای که فنر دارای بیشترین فشرده‌گی است) استفاده می‌کنیم. برای این منظور باید معلومات زیر را درنظر بگیریم:

۱) تندی جسم در نقاط A و B صفر است. (از نقطه A رها شده و حداقل تا نقطه B فنر را فشرده است).

۲) در طول مسیر AB، نیروی وزن، نیروی مقاومت هوا و نیروی کشسانی فنر کار بر روی گلوله انجام می‌دهند.

حال داریم:

$$W_{ وزن } + W_{ هوای فنر } = K_B - K_A \quad (۱)$$

از طرفی برای کار نیروی وزن داریم: (جسم به پایین سقوط کرده)

$$\frac{35}{1} = \frac{35}{3} \approx 12 \text{ تا } 35$$

میانگین بین مولکول‌ها به اندازه آنها بین ۱۰ و ۳۵ است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ذرات تشکیل دهنده اجسام جامد به سبب نیروهای الکتریکی

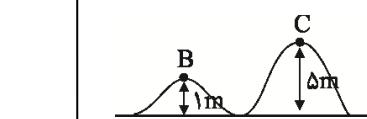
که به یکدیگر وارد می‌کنند، در کنار یکدیگر می‌مانند.

گزینه «۳»: اغلب مواد معدنی به دلیل فرایند سردسازی آرام، الگویی سه بعدی و تکراری از واحدهای منظم دارند و جزء جامد‌های بلورین هستند.

گزینه «۴»: در شرایط معمولی، فاصله ذرات سازنده جامد و مایع تقریباً یکسان و در حدود یک آنگستروم است.

(صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲ کتاب درسی) (ویرگویی های فیزیکی مواد)

«امیر محمودی انژابی»

(صفحه‌های ۳۵ و ۳۶ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

-۷۸

«سیاوش فارسی»

چون تندی اتومبیل ثابت است طبق قضیه کار - انرژی جنبشی کار برایند نیروهای وارد بر آن صفر است.

$$W_t = W_{\text{ک}} - K_1 \xrightarrow{\text{موتور}} W_{\text{موتور}} + W_{\text{ مقاوم}} = 0$$

$$\Rightarrow W_{\text{ مقاوم}} = -W_{\text{موتور}}$$

اگر متوسط نیروی مقاوم در برابر حرکت اتومبیل را در جایه‌جایی d برابر

$$\bar{F}$$
 در نظر بگیریم، داریم:

$$W_{\text{موتور}} = -(\bar{F}d \cos 180^\circ) = \bar{F}d$$

حال طبق رابطه توان داریم:

$$P = \frac{W_{\text{موتور}}}{t} = \frac{\bar{F}d}{t} = \bar{F} \left(\frac{d}{t} \right) = \bar{F}v$$

$$P_{\text{موتور}} = 45 \times 10^3 \text{ W} \xrightarrow{\text{موتور}} v = 45 \frac{\text{km}}{\text{h}} = 15 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$\bar{F} = \frac{45 \times 10^3}{15} = 3000 \text{ N} = 3 \text{ kN}$$

(صفحه‌های ۴۹ و ۵۰ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

-۷۹

«امیر محمودی انژابی»

اندازه مولکول‌های هوا بین ۱ تا ۳ آنگستروم و فاصله میانگین آنها در

شرایط معمولی، در حدود ۳۵ آنگستروم است. در نتیجه نسبت فاصله

با افزایش قطر داخلی لوله ممکن است ارتفاع ستون جیوه در داخل آن افزایش

می‌یابد و به سطح جیوه در داخل ظرف نزدیک‌تر می‌شود.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: افزایش دما موجب کاهش نیروی همچسبی شده و کاهش

نیروی کشنش سطحی را در پی خواهد داشت.

گزینه «۲»: هر چه طول لوله ممکن است بیشتر باشد، ارتفاع ستون آب بالا

رفته از آن تغییری نخواهد کرد.

گزینه «۴»: در فواصل کم، با افزایش فاصله بین مولکولی، بزرگی نیروی

جاده بازگرداننده افزایش می‌یابد. اما به دلیل کوتاه‌بود بودن این نیروها،

در فواصل دور بزرگی آنها بسیار کوچک و عملاً صفر است.

(صفحه‌های ۶۰ تا ۷۰ کتاب درسی) (ویرگویی های فیزیکی مواد)

$$(F - f_k)_x = 0 \Rightarrow F - f_k = 0 \Rightarrow F = f_k = 200\text{ N}$$

$d = vt = 4 \times 60 \Rightarrow d = 240\text{ m}$

$$W_F = Fd \cos \theta \Rightarrow W_F = 200 \times 240 \times \cos 0^\circ = 48000\text{ J}$$

$$\Rightarrow W_F = 48\text{ kJ}$$

(صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«کتاب آبی»

-۸۴

نیروی ثابت $F = 4\text{ N}$ هم‌جهت با حرکت به جسم وارد می‌شود.

بنابراین طبق قضیه کار-انرژی جنبشی، داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_F = K_2 - K_1 \Rightarrow Fd \cos 0^\circ = 132 - \frac{1}{2}mv^2$$

$$\Rightarrow 4 \times 24 \times 1 = 132 - \frac{1}{2} \times 2 \times v^2$$

$$\Rightarrow v^2 = 36 \Rightarrow v = 6 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«کتاب آبی»

-۸۵

فقط نیروهای $\bar{F}$ و اصطکاک ($\bar{f}_k$) روی جسم کار انجام می‌دهند، (کار

نیروی وزن در جایه‌جایی‌های افقی صفر است)، بنابراین طبق قضیه کار-

انرژی جنبشی، داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_F + W_{f_k} = K_2 - K_1$$

$$\Rightarrow W - f_k d = K - 0 \Rightarrow W = K + f_k d \xrightarrow{f_k d > 0} W > K$$

(صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«کتاب آبی»

-۸۶

چون اتلاف انرژی نداریم، انرژی مکانیکی جسم پایسته می‌ماند بنابراین

انرژی مکانیکی در نصف ارتفاع اوج یا هر نقطه دیگری با انرژی مکانیکی

در لحظه پرتاب برابر است:

«کتاب آبی»

-۸۱

$$\begin{aligned} 340 \frac{\text{m}}{\text{s}} &= 340 \frac{\text{m}}{\text{s}} \times \frac{10^3 \text{ mm}}{1\text{ m}} \times \frac{1\text{ s}}{10^6 \mu\text{s}} = 340 \times 10^{-3} \frac{\text{mm}}{\mu\text{s}} \\ &= 3 \times 10^{-1} \frac{\text{mm}}{\mu\text{s}} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ کتاب درسی) (فیزیک و اندازه‌گیری)

«کتاب آبی»

-۸۲

دقت اندازه‌گیری این خطکش 1 mm بوده، بنابراین خطای آن برابر

$$\pm \frac{1}{2} \times 1\text{ mm} = \pm 0.5\text{ mm}$$

در گزینه (۱) دقต اندازه‌گیری برابر با 1 mm است ولی خطای آن نادرست می‌باشد.

در گزینه (۲) دقت اندازه‌گیری 1 mm بوده و خط $\pm 0.5\text{ mm}$ می‌باشد. (گزینه صحیح)

در گزینه (۳) دقت اندازه‌گیری $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$ است.

در گزینه (۴) نیز دقت اندازه‌گیری $1\text{ mm} / 0$ می‌باشد و خطای آن هم نادرست بیان شده است.

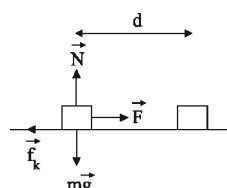
(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ کتاب درسی) (فیزیک و اندازه‌گیری)

«کتاب آبی»

-۸۳

جسم با تندی ثابت حرکت می‌کند پس طبق قضیه کار-انرژی جنبشی کار برایند نیروهای وارد بر جسم برابر با صفر است که در اینجا به معنای

صفر بودن برایند نیروهای وارد بر جسم است. بنابراین:

$$\Rightarrow W_{mg} + W_{\text{مفید}} = 0 \Rightarrow W_{\text{مفید}} = -W_{mg}$$

$$\Rightarrow W_{\text{مفید}} = ۹۵ \text{ m(J)}$$

$$P_{\text{مفید}} = \frac{W_{\text{مفید}}}{t} \Rightarrow ۱۹۰۰ = \frac{۹۵m}{۶۰} \Rightarrow m = ۱۲۰ \text{ kg}$$

$$\Rightarrow m = ۱/۲ \times ۱۰^۳ \text{ kg}$$

(صفحه‌های ۴۹ تا ۵۲ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«کتاب آبی»

-۸۶

بیشترین نیروی بین مولکولی برای یک ماده در حالت جامد است. حال

اگر این ماده تحت هر شرایطی به مایع تبدیل شود، فاصله بین مولکول‌ها افزایش نمی‌یابد ولی تا حدی نیروی بین مولکولی آن کاهش می‌یابد.

(همین ویژگی سبب جاری شدن مایع می‌گردد) در نهایت بیشترین فاصله بین مولکولی و کمترین نیروی بین مولکولی برای یک ماده در حالت گاز اتفاق می‌افتد. پس می‌توان رابطه بین متوسط اندازه نیروی بین

مولکولی را به صورت $F_s > F_l > F_g$ بیان نمود.

(صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲ کتاب درسی) (ویژگی‌های فیزیکی موارد)

«کتاب آبی»

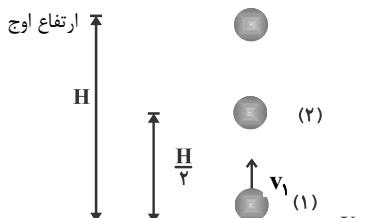
-۹۰

چگالی تیغ از آب بیشتر است، اما نیروی همچسبی بین مولکول‌های آب در سطح آب یا همان کشش سطحی مانع از فرورفتان تیغ در آب می‌شود.

(صفحه‌های ۶۷ و ۶۸ کتاب درسی) (ویژگی‌های فیزیکی موارد)

$$E_2 = E_1 \Rightarrow E_2 = K_1 + U_1 = \frac{1}{2}mv_1^2 + mgh_1 = \frac{1}{2} \times ۲ \times ۱۰^۲ + ۰$$

$$\Rightarrow E_2 = ۱۰۰ \text{ J}$$

(صفحه‌های ۴۵ و ۴۶ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«کتاب آبی»

-۸۷

حرکت تکه گل قبل و بعد از برخورد به قطعه، افقی است بنابراین انرژی پتانسیل آن در طول مسیر صفر است. از طرفی اگر کاری که باعث اتلاف

انرژی می‌شود را با W_f نشان دهیم، داریم:

$$W_f = E_2 - E_1 = K_2 + U_2 - K_1 - U_1$$

$$= \frac{1}{2}mv_2^2 + ۰ - \frac{1}{2}mv_1^2 - ۰$$

$$\Rightarrow W_f = \frac{1}{2} \times ۴۰۰ \times ۱۰^{-۳} \times (\frac{۵۴}{۳/۶})^2 - \frac{1}{2} \times ۴۰۰ \times ۱۰^{-۳} \times (۲۰)^2$$

$$W_f = ۴۵ - ۸۰ \Rightarrow W_f = -۳۵ \text{ J}$$

بنابراین J انرژی در اثر این برخورد اتلاف می‌شود.

(صفحه‌های ۴۷ و ۴۸ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«کتاب آبی»

-۸۸

$$\frac{P_{\text{مفید}}}{P_{\text{کل}}} = \frac{۹۵}{۲ \times ۱۰^۳} \Rightarrow P_{\text{مفید}} = \frac{۹۵}{۲ \times ۱۰^۳} \times ۱۹۰۰ \text{ W}$$

طبق قضیه کار و انرژی جنبشی، کار مفیدی که تلمبه برقی انجام می‌دهد صرف غلبه بر کار نیروی وزن می‌شود.

$$W_t = \Delta K = K_2 - K_1 \xrightarrow{K_2 - K_1} W_t = ۰$$

باعث می‌شود پیام انقباض و استراحت به سرعت بین یاخته‌های ماهیچه‌های قلب منتشر شود.

(صفحه‌ی ۶۰ کتاب درسی) (گردش مواد در بدن)

(امیرحسین بهروزی فرد)

-۹۵

طحال اندام لنفی‌ای است که مویرگ‌های ناپیوسته دارد در نزدیکی مجرای لنفی چپ قرار دارد. این اندام در دوران جنینی در تولید یاخته‌های خونی نقش دارد.

(صفحه‌های ۳۲، ۳۳ و ۷۰، ۶۹، ۶۶ و ۷۳ کتاب درسی) (گردش مواد در بدن)

(بهرام میرمیبی)

-۹۶

براساس شکل ۲۴ صفحه‌ی ۵۳ کتاب درسی، ورود و خروج خون به تیغه‌های آبششی از طریق سرخرگ صورت می‌گیرد.

(صفحه‌ی ۵۳ کتاب درسی) (تبالات کازی)

(سعیل رهمانپور)

-۹۷

بیشتر حجم شش‌ها را کیسه‌های حبابکی به خود اختصاص داده‌اند و ساختاری اسفنج‌گونه را به شش‌ها می‌دهند. در کیسه‌های حبابکی، یاخته‌های ترشح کننده‌ی عامل سطح فعال وجود دارد. عامل سطح فعال، سبب کاهش کشش سطحی آب می‌شود.

(صفحه‌های ۴۳، ۴۴ و ۴۶ کتاب درسی) (تبالات کازی)

(مازیار اعتمادزاده)

-۹۸

در روند انعقاد خون پس از ترشح ترکیبات فعال مثل آنزیم پروتروموبیناز مصرف پروتروموبین صورت می‌گیرد.

بافت‌ها و گرددهای آسیب‌دیده

ترشح آنزیم پروتروموبیناز

تروموبین → پروتروموبیناز

فیرین به همراه گویجه‌های قرمز

لخته را می‌سازند.

زیست‌شناسی (۱)

(مهرداد مهی)

-۹۱

یاخته، مکان خاصی در سلسله مراتب سازمان‌یابی زیستی دارد. پیکر جانداران تک یاخته‌ای فقط از یک یاخته تشکیل شده است که این یاخته به تنها ی همه ویژگی‌های جانداران زنده نظیر تولیدمثل و تغذیه را دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: تعدادی یاخته با یکدیگر همکاری می‌کنند و یک بافت را به وجود می‌آورند.

گزینه‌ی «۲»: یاخته در همه جانداران، واحد ساختاری و عملی حیات است.

گزینه‌ی «۳»: یاخته پایین‌ترین سطح ساختاری است که همه فعالیت‌های زیستی در آن انجام می‌شود.

(صفحه‌های ۴ و ۵ کتاب درسی) (زیست‌شناسی بهروز، امروز و فرد)

(امیرحسین بهروزی فرد)

-۹۲

حجم باقی‌مانده، تبادل گازها را در فاصله‌ی بین دو تنفس ممکن می‌سازد. ظرفیت حیاتی برابر با مجموع حجم‌های جاری، ذخیره‌ی دمی و ذخیره‌ی بازدمی است و حجم باقی‌مانده را شامل نمی‌شود.

(صفحه‌های ۴۱، ۴۶ و ۴۹ کتاب درسی) (تبالات کازی)

(امیرحسین بهروزی فرد)

-۹۳

ترشحات مخاطی حاصل ترشحات یاخته‌های مژک‌دار در دستگاه تنفس است. یاخته‌های مژک‌دار علاوه بر ترشح مخاط به کمک حرکت ضربانی مژک‌های خود در پاکسازی هوای تنفسی از ناخالصی‌ها نقش دارند.

(صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶ کتاب درسی) (تبالات کازی)

(امیرحسین بهروزی فرد)

-۹۴

یکی از ویژگی‌های یاخته‌های ماهیچه‌ای قلب، ارتباط آنها از طریق صفحات بینابینی (درهم رفتہ) است. نوع ارتباط یاخته‌ای در این صفحات

ب) گلوبولین‌ها در اینمی و مبارزه با عوامل بیماری‌زا اهمیت دارند. نقش

اصلی گویچه‌های سفید، دفاع از بدن در برابر عوامل بیماری‌زاست.

ج) فیبرینوژن در انعقاد خون نقش دارد. گرده‌ها نیز به چند طریق از هدر رفتن خون جلوگیری می‌کنند.

د) انواع گلوبولین‌ها و هموگلوبین (موجود در گویچه‌های قرمز) با جذب و انتقال یون‌ها می‌توانند در تنظیم pH خون موثر واقع شوند.

(صفحه‌های ۴۵ تا ۷۵ کتاب درسی) (کلرشن موارد در برن)

۱۰۱ - **هادی محسن پور**

در دم، دو عامل دخالت دارد: عامل اول، ماهیچه‌ی دیافراگم و عامل دوم، ماهیچه‌های بین دنده‌ای خارجی هستند که هر دو با انقباض خود در فرآیند دم شرکت می‌کنند. در تنفس آرام و طبیعی، ماهیچه دیافراگم نقش اصلی را بر عهده دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: ویژگی کشسانی شش‌ها، در بازدم نقش دارد.

گزینه‌ی «۳»: همانطور که در شکل‌های ۱۳ و ۱۴ صفحه‌های ۴۶ و ۴۷ کتاب درسی می‌بینید، دیافراگم و ماهیچه‌های بین دنده‌ای، هر دو، می‌توانند با بافت استخوانی قفسه‌ی سینه در تماس باشند.

گزینه‌ی «۴»: ماهیچه‌ی دیافراگم در حالت استراحت گنبدی شکل است و با دستور بصل النخاع از حالت گنبدی خارج می‌شود.

(صفحه‌های ۴۶، ۴۷، ۵۰ و ۵۱ کتاب درسی) (تبالات گازی)

۱۰۲ - **هزار اعتمادزاده**

شكل، مربوط به جنگل زدایی در جنگل گلستان می‌باشد. بیشترین میزان جنگل زدایی مربوط به شکل سمت چپ است. بنابراین، کمترین خدمات بوم‌سازگان، بیشترین شدت فرسایش خاک و کمترین تنوع زیستی، مربوط به شکل سمت چپ است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: پروتئین فیبرین ترشح نمی‌شود بلکه ترومیبن تولید شده

سبب تبدیل فیبرینوژن درون پلاسمما به فیبرین می‌شود.

گزینه‌ی «۲»: ابتدا در ساختار دیواره رگ و پلاکت آسیب‌دیدگی ایجاد

شده و سپس لخته خونی طی فرآیند انعقاد خون ایجاد می‌شود.

گزینه‌ی «۳»: گرده‌ها به چند طریق از هدر رفتن خون جلوگیری

می‌کنند:

(الف) ایجاد درپوش: در خونریزی‌های محدود، که دیواره رگ آسیب

جزئی می‌بیند، در محل آسیب، گرده‌ها دور هم جمع می‌شوند، به هم

می‌چسبند و ایجاد درپوش می‌کنند. این درپوش جلوی خروج خون از رگ

آسیب‌دیده را می‌گیرد.

(ب) ایجاد لخته: در خونریزی‌های شدیدتر، گرده‌ها در تولید لخته خون،

نقش اصلی دارند. آنها با ترشح مواد و با کمک پروتئین‌های خون مثل

فیبرینوژن لخته را ایجاد می‌کنند که تشکیل لخته در محل زخم، جلوی

خونریزی را می‌گیرد. وجود ویتامین K و یون کلسیم در انجام روند

انعقاد خون و تشکیل لخته لازم است.

بنابراین، ایجاد درپوش پلاکتی وابسته به تولید ترومیبن نمی‌باشد.

(صفحه‌های ۷۴ و ۷۵ کتاب درسی) (کلرشن موارد در برن)

- ۹۹

محمد مهدی روزبهانی

سرخرگ‌های آکلیلی چپ و راست، از دو مدخل مجرزا منشا می‌گیرند (نه

یک مدخل مشترک).

(صفحه‌های ۵۶ تا ۶۳، ۶۴ و ۶۵ کتاب درسی) (کلرشن موارد در برن)

- ۱۰۰

محمد مهدی روزبهانی

همه‌ی موارد صحیح‌اند.

بررسی موارد:

(الف) گازهای تنفسی می‌توانند توسط هموگلوبین گویچه‌های قرمز و

همچنین به صورت محلول در خوناب منتقل شوند.

می‌آورند. مجازی غده‌های معده، به این حفره‌ها وارد می‌شوند. ترشحات یاخته‌های درون عدد معده برخلاف یاخته‌های سطحی، ابتدا به درون مجازی و سپس به درون حفرات معده وارد می‌شود.

(صفهه‌های ۲۵ و ۲۶ کتاب درسی) گوارش و چرب موارد

۱۰۵ «مهبدار مهی»

امیلز براز کار گوارش کربوهیدرات‌ها را در دهان آغاز می‌کند و نشاسته را به یک دی‌ساقارید و مولکول‌های درشت‌تر تبدیل می‌کند. لیزوزیم، آنزیمی است که در از بین بردن باکتری‌های درون دهان نقش دارد و نقش گوارشی ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: گوارش چربی‌ها در روده‌ی باریک پایان می‌یابد و یاخته‌های پوششی مخاط روده، آب و انواعی از یون‌ها مانند بی‌کربنات را به درون لوله‌ی گوارش ترشح می‌کنند.

گزینه‌ی «۲»: در روده‌ی باریک (محل اصلی جذب مواد غذایی)، در نتیجه‌ی فعالیت پروتئازهای لوزالمعده و آنزیم‌های یاخته‌های روده‌ی باریک، پروتئین‌ها به واحدهای سازنده خود (یعنی آمینواسیدها)، آبکافت می‌شوند.

گزینه‌ی «۴»: محل آغاز گوارش بروتئین‌ها، معده است. در معده گوارش مکانیکی توسط حرکات کرمی صورت می‌گیرد.

(صفهه‌های ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰ و ۳۱ کتاب درسی) گوارش و چرب موارد

۱۰۶ «مهبدار مهی»

در فرد مبتلا به سلیاک به علت کاهش سطح جذب، میزان جذب مواد غذایی در روده‌ی باریک کاهش می‌یابد، لذا مقدار مواد غذایی قابل جذب در کلون و حجم مدفعه افزایش می‌یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: اگر انقباض بنداره‌ی انتهای مری کافی نباشد، فرد دچار برگشت اسید می‌شود (ریفلاکس). در این حالت در اثر برگشت شیره‌ی معده به مری، به تدریج، مخاط مری آسیب می‌بیند، زیرا حفاظت دیواره‌ی آن به اندازه‌ی معده و روده‌ی باریک، نیست. سیگار کشیدن، مصرف نوشابه‌های الکلی، رژیم غذایی نامناسب و استفاده بیش از اندازه از غذاهای آماده و تنش و اضطراب، از علل‌های برگشت اسیدند.

گزینه‌ی «۲»: در فرد مبتلا به سنگ کیسه‌ی صفراء، ورود صفراء به دوازده‌ه کاهش می‌یابد. با کاهش ورود صفراء به دوازده‌ه، گوارش چربی‌ها و جذب چربی‌ها و ویتامین‌های محلول در چربی کاهش می‌یابد. در حالی که

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: هدف از جنگل‌زدایی استفاده از چوب یا زمین جنگل است، (نه تامین منبع سوخت‌های زیستی!)

گزینه‌ی «۲»: جنگل‌زدایی باعث کاهش میزان تولید کنندگی بوم‌سازگان می‌شود، بنابراین، نمی‌تواند باعث افزایش کیفیت زندگی انسان شود.

گزینه‌ی «۴»: یکی از بوم‌سازگان‌های آسیب دیده‌ی ایران، دریاچه‌ی ارومیه است که به تازگی کوشش‌هایی برای ترمیم و بازسازی آن در حال اجرا است. خشکسالی، خفر بی‌حساب چاهه‌ای کشاورزی در اطراف آن، بی‌توجهی به قوانین طبیعت، احداث بزرگراه روی دریاچه، استفاده غیرعلمی از آب‌های رودخانه‌هایی که به این دریاچه می‌ریزند و سدسازی در مسیر این رودها، از عوامل خشکی دریاچه‌ی ارومیه هستند.

(صفهه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی) (زیست‌شناسی دیروز، امروز و فردا)

۱۰۳ «مهبدار مهی»

در فرایند اسمز، خود آب جایجا می‌شود (نه مواد محلول در آب)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: فرایند اسمز، بدون مصرف انرژی زیستی صورت می‌گیرد. گزینه‌ی «۲»: با افزایش مواد حل شده در آب، فشار اسمزی آن افزایش می‌یابد.

گزینه‌ی «۴»: طی فرایند اسمز، آب از محلول رقیق به سمت محلول غلیظ حرکت می‌کند و فشار اسمزی محلول غلیظ به تدریج کم می‌شود. با گذشت زمان، سرعت حرکت آب از عرض غشا با تراویب نسبی کاهش می‌یابد.

(صفهه‌های ۱۵ و ۱۶ کتاب درسی) گوارش و چرب موارد

۱۰۴ «مهبدار مهی»

یاخته‌های اصلی غده‌ها، آنزیم‌های معده (پروتئازها و لیپاز) را ترشح می‌کنند و در عمق عدد معده قرار دارند، اما یاخته‌های پوششی سطحی که بی‌کربنات ترشح می‌کنند در سطح عددی قرار دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: همانطور که در شکل ۲۰-الف صفحه‌ی ۲۴ کتاب درسی مشاهده می‌کنید، همه‌ی یاخته‌های ترشح کننده‌ی ماده‌ی مخاطی در مجاورت یاخته‌های اصلی قرار ندارند.

گزینه‌ی «۲»: برخی یاخته‌های اصلی عدد معده نسبت به یاخته‌های ترشح کننده‌ی هورمون در مناطق عمیق‌تر عددی قرار دارند و به بافت ماهیچه‌ای دیواره‌ی معده نزدیک‌ترند.

گزینه‌ی «۴»: یاخته‌های پوششی سطحی، بی‌کربنات بیز ترشح می‌کنند که لایه‌ی ژله‌ای حفاظتی را قلیابی می‌کند. یاخته‌های پوششی مخاط معده در بافت پیوندی زیرین فرو رفته‌اند و حفره‌های معده را به وجود

علی کرامت»

- ۱۰۹

فقط مورد (د) نادرست است. در سطح پشتی قلب فقط یک سیاه‌رگ اکلیلی (نه سیاه‌رگ‌های اکلیلی) وجود دارد.

بررسی سایر موارد:

(الف) در قلب گوسفند همانند قلب انسان، رگ‌های ورودی به قلب (سیاه‌رگ‌ها) و رگ‌های خروجی از قلب (سرخرگ‌ها) در سطح بالای قلب دیده می‌شوند.

(ب) به نیمه چپ (دهلیز چپ) قلب ۴ سیاه‌رگ ششی و به نیمه‌ی راست (دهلیز راست) قلب بزرگ سیاه‌رگ زیرین، زبرین و سیاه‌رگ اکلیلی وارد می‌شود.

(ج) در ابتدای سرخرگ آئورت و بالای دریچه سینی، دو ورودی سرخرگ‌های اکلیلی مشاهده می‌شود.

(صفحه‌های ۵۸ و ۵۹ کتاب درسی) (گلرشن مواد در بدن)

مازیار اعتمادزاده»

- ۱۱۰

سرخرگ‌های کوچک بنداره ندارند و در دیواره‌ی خود ماهیچه‌های صاف دارند. کرین دی‌اکسید، از جمله مواد گشاد‌کننده‌ی رگی است که با تاثیر بر ماهیچه‌های صاف دیواره‌ی رگ‌ها، سرخرگ‌های کوچک را گشاد و بنداره‌های مویرگی را باز می‌کند تا میزان جریان خون در آنها افزایش یابد. ورود بعضی مواد مانند یون کلسیم به درون مایعات بدن موجب تنگی رگ‌ها می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: افزایش و کاهش فعالیت قلب، مناسب با شرایط، به وسیله‌ی اعصاب دستگاه عصبی خودمختار انجام می‌شود. مرکز مماهنگی این اعصاب در بصل النخاع و پل مغزی و در نزدیکی مرکز تنظیم تنفس قرار دارد و همکاری این مراکز، نیاز بدن به مواد مغذی و اکسیژن را در شرایط خاص به خوبی تنظیم می‌کند.

گزینه‌ی «۲»: وقتی در حالت‌های ویژه فشار روانی مثل نگرانی، ترس و استرس امتحان قرار می‌گیریم، ترشح بعضی از هورمون‌ها از غدد درون‌ریز مثل فوق کلیه، افزایش می‌یابد. این هورمون‌ها با اثر بر روی بعضی اندام‌ها مثل قلب و کلیه فشارخون و ضربان قلب را افزایش می‌دهند.

گزینه‌ی «۳»: گیرنده‌های فشاری که در دیواره‌ی سرخرگ‌های گردش عمومی قرار دارند؛ همچنین گیرنده‌های حساس به کمبود اکسیژن و گیرنده‌های حساس به افزایش کربن‌دی‌اکسید و یون هیدروژن که گیرنده‌های شیمیایی نام دارند پس از تحریک به مراکز عصبی پیام می‌فرستند تا فشار سرخرگی در حد طبیعی حفظ، و نیازهای بدن در شرایط خاصی تأمین شود.

(صفحه‌های ۶۴، ۶۵ و ۷۰ کتاب درسی) (گلرشن مواد در بدن)

ویتامین B₁₂ یک ویتامین محلول در آب است و از طریق فرآیند درون‌بری، جذب می‌شود.

گزینه‌ی «۴»: مصرف چربی‌های اشباع، چاقی، کم تحرکی و مصرف بیش از حد کلسترول، میزان لیپوپروتئین‌های کمچگال را افزایش می‌دهد.

(صفحه‌های ۲۵، ۲۶، ۳۰، ۳۲ و ۳۴ کتاب درسی) (گلرشن و ہزب مواد)

مهرباد مهربی»

- ۱۰۷

گوارش در بی مهربگانی مانند مرجانیان (نظیر هیدر) در کیسه‌ی منشعی به نام حفره‌ی گوارشی انجام می‌شود. یاخته‌هایی در این حفره آتزیمهایی ترشح می‌کنند که فرآیند گوارش برون یاخته‌ای را آغاز می‌کنند. یاخته‌های این حفره، ذره‌های غذایی را ذره‌خواری (فاغوسیتوس) دریافت می‌کنند. فرآیند گوارش دون یاخته‌ای در گریچه‌های غذایی ادامه می‌یابد. ذرات غذایی با درون‌بری وارد یاخته می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: کرم خاکی دارای سنگدان و فاقد معده است.

گزینه‌ی «۲»: هیدر دهان دارد، اما گوارش برون یاخته‌ای را در حفره‌ی گوارشی انجام داده و فاقد لوله‌ی گوارش می‌باشد.

گزینه‌ی «۴»: در روده باریک انسان، آتزیمهایی در سطح غشاء یاخته‌های پوششی روده قرار دارند و به درون روده ترشح نمی‌شوند.

(صفحه‌های ۳۱، ۳۶ و ۳۷ کتاب درسی) (گلرشن و ہزب مواد)

علی کرامت»

- ۱۰۸

صدای اول قلب (پووم) قوی و گنگ است و در پی بسته شدن دریچه‌های دهلیزی - بطئی ایجاد می‌گردد. بعد از بسته شدن این دریچه‌ها، ورود خون از دهلیزها به بطئ‌ها متوقف شده و خون درون دهلیزها جمع شده و فشارخون درون دهلیزها به تدریج افزایش می‌یابد. صدای اول قلب در حدود موج R (بین R و S) و صدای دوم قلب در اواخر موج T در منحنی قلب‌نگاره، شنیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: انتشار موج تحریک در بطئ‌ها، پیش از ایجاد صدای اول قلب پایان نمی‌یابد.

گزینه‌ی «۳»: صدای دوم (تاك) کوتاه و واضح است. موج T موج استراحت بطئ‌ها می‌باشد و توسط گرۀ ضربان‌ساز ایجاد نمی‌گردد، بلکه ناشی از خروج پیام الکتریکی از یاخته‌های ماهیچه‌ای بطئ‌ها است.

گزینه‌ی «۴»: بعد از شنیده شدن صدای دوم (کوتاه و واضح)، دریچه‌های دهلیزی بطئی باز شده و ورود خون روشن به بطئ چپ آغاز می‌شود.

(صفحه‌های ۵۸، ۶۰ و ۶۳ کتاب درسی) (گلرشن مواد در بدن)

«مهدوی رضا و سکری»

-۱۱۴

اگر ۱۰۰ گرم از این آلیاژ را در نظر بگیریم، ۳۰ گرم آن مس و ۷۰ گرم آهن می‌باشد.

$$\text{atom Fe} = \frac{70 \text{ g Fe}}{56 \text{ g Fe}} \times \frac{1 \text{ mol Fe}}{1 \text{ mol Fe}} \times N_A \text{ atom Fe} = \frac{70}{56} N_A \text{ atom Fe}$$

$$\text{atom Cu} = \frac{30 \text{ g Cu}}{64 \text{ g Cu}} \times \frac{1 \text{ mol Cu}}{1 \text{ mol Cu}} \times N_A \text{ atom Cu} = \frac{30}{64} N_A \text{ atom Cu}$$

$$\Rightarrow \frac{\text{تعداد اتم‌های آهن}}{\text{تعداد اتم‌های مس}} = \frac{\frac{70}{56} N_A}{\frac{30}{64} N_A} = \frac{8}{3}$$

(صفحه‌های ۱۹ تا ۲۹ کتاب درسی (کیوان، زادگاه الفبای هستی))

«علی علمداری»

-۱۱۵

الف) واکنش پذیری آلومینیم بیشتر از آهن است به همین دلیل سرعت و شدت واکنش آلومینیم با یک اسید در شرایط یکسان از سرعت و شدت واکنش آهن با همان اسید بیشتر است.

ب) مغزی سیم‌های انتقال برق با ولتاژ بالا از فولاد می‌سازند.

پ) انحلال اکسیدهای فلزی (مانند منیزیم) باعث بازی شدن آب و افزایش pH آن می‌شود.

(صفحه‌های ۶۱، ۶۲، ۶۶ و ۶۷ کتاب درسی (رد پای گازها در زنگی))

«مهدوی رضا و سکری»

-۱۱۶

فرمول شیمیایی هر یک به صورت زیر است:

نسبت تعداد آئیون‌ها به کاتیون‌ها	نماد شیمیایی	نام ترکیب
$\frac{3}{2}$	Fe_2O_3	آهن (III) اکسید
$\frac{1}{2}$	Cu_2O	مس (I) اکسید
$\frac{1}{2}$	K_2S	پتاسیم سولفید
$\frac{2}{3}$	Ca_2N_2	کلسیم نیترید
$\frac{3}{1}$	AlF_3	آلومینیم فلورید

شیمی (۱)

-۱۱۱

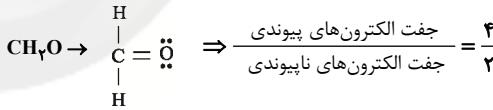
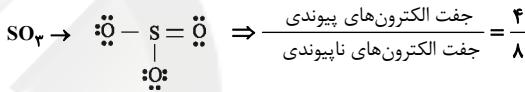
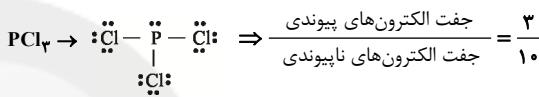
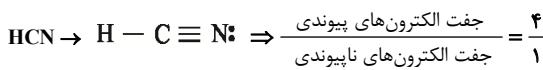
«مهدوی رضا و سکری»

شواهد نشان می‌دهد که فصل بهار در نیمکره شمالی نسبت به ۵۰ سال گذشته در حدود یک هفته زودتر آغاز می‌شود.

(صفحه‌ی ۶۹ کتاب درسی (رد پای گازها در زنگی))

«علی علمداری»

-۱۱۲

(صفحه‌های ۶۴، ۶۵ و ۶۶ کتاب درسی (ترکیبی))

«فاطمه احمدزاده»

-۱۱۳

utarت‌های (ب)، (پ) و (ث) نادرست می‌باشند:

ب) تعداد ذره‌ها در واحد حجم (که با فشار گاز متناسب است) با افزایش ارتفاع کاهش می‌یابد.

پ) فشار هوا در فاصله ۱۲/۵ کیلومتری از سطح زمین کمتر از ۱atm است زیرا فشار با ارتفاع رابطه عکس دارد.

ث) در یک ارتفاع به خصوص فشار ناشی از هواکره در همه جهت‌ها بر بدن و به میزان یکسان وارد می‌شود.

(صفحه‌ی ۴۷ کتاب درسی (رد پای گازها در زنگی))

گزینه «۳»: بیشتر پرتوهای خورشیدی که به زمین تابیده می‌شوند به وسیله زمین جذب می‌شوند و زمین بخش زیادی از گرمای جذب شده را به شکل پرتوهای فروسرخ از دست می‌دهد.

(صفحه‌ی ۷۳ کتاب درسی) (رد پای لازها در زندگی)

«ممدوه‌وارد محسنه»

-۱۱۹

توضیحات داده شده به ترتیب مربوط به عناصر Ar ، He ، Na و Al می‌باشد. پس داریم:

$A > D > C > B$

(صفحه‌های ۱۰، ۱۱، ۲۲، ۵۰، ۵۱ و ۶۲ کتاب درسی) (ترکیبی)

«طاهر فشک (امن)»

-۱۲۰

الف) نیتروژن - در هوا مایع هلیم وجود ندارد.

ب) اکسیژن و آرگون - زیرا نقطه جوش این مواد بیشتر از $195^{\circ}C$ است.

پ) نیتروژن - هر چه نقطه جوش بیشتر باشد، تمایل گاز برای مایع ماندن بیشتر است. (اکسیژن)

(صفحه‌های ۴۹ و ۵۰ کتاب درسی) (رد پای لازها در زندگی)

«حسن ذکری»

-۱۲۱

موارد (ب) و (ت) صحیح است.

بررسی نادرستی عبارت (الف): از تکنسیم برای تصویربرداری غده تیروئید استفاده می‌شود زیرا یون پدید با یونی که حاوی Tc^{99} است (نه خود عنصر تکنسیم) اندازه مشابهی دارد.

بررسی نادرستی عبارت (ب): همه تکنسیم موجود در جهان به صورت مصنوعی و با استفاده از واکنش‌های هسته‌ای ساخته می‌شود.

(صفحه‌ی ۷ کتاب درسی) (کیهان، زادگاه الفبای هستی)

در ترکیب‌های یونی Fe_2O_3 و AlF_3 نسبت تعداد آنیون‌ها به کاتیون‌ها بزرگ‌تر از یک است.

(صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰ و ۶۳ کتاب درسی) (ترکیبی)

«طاهر فشک (امن)»

-۱۱۷

تمامی عبارت‌ها نادرست است.

بررسی عبارت (الف): اگرچه مدل اتمی بور با موفقیت توانست طیف نشری خطی هیدروژن را توجیه کند اما توانایی توجیه طیف نشری خطی دیگر عنصرها را نداشت.

بررسی عبارت (ب): تعداد خطوط رنگی در ناحیه مرئی طیف نشری خطی عناصر هلیم، هیدروژن و لیتیم به ترتیب برابر 4 ، 9 و 4 می‌باشد.

بررسی عبارت (پ): رنگ شعله فلزهای سدیم، لیتیم و مس به ترتیب زرد، سرخ و سبز می‌باشد.

بررسی عبارت (ت): طول موج رنگ زرد (رنگ شعله سدیم) بیشتر از طول موج رنگ سبز (رنگ شعله مس) می‌باشد.

(صفحه‌های ۲۰ تا ۲۴ کتاب درسی) (کیهان، زادگاه الفبای هستی)

«منصور سلیمانی ملکانی»

-۱۱۸

زمین بخش قابل توجهی از گرمای جذب شده را به شکل پرتوهایی با طول موج بلندتر از دست می‌دهد. این پرتوها که از جنس امواج الکترومغناطیس می‌باشند مربوط به ناحیه فروسرخ هستند.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: همه امواج فروسرخ گسیل شده از زمین از هوواکره عبور نمی‌کنند.

گزینه «۲»: اثر گلخانه‌ای مربوط به پرتوهای فروسرخ است که از زمین تابش شده و به وسیله برخی از مولکول‌های هوواکره مانند آب و کربن‌دی‌اکسید به دام می‌افتد و بدین ترتیب زمین را گرمتر می‌کنند.

«مفهوم رفنا و سکری»

-۱۲۴

$$\text{ماده} = \frac{1\text{kg}}{4\text{mg} \times \frac{1\text{kg}}{10^6\text{mg}}} = 2/4 \times 10^{-6}\text{kg}$$

$$E = mc^2$$

$$E = 2/4 \times 10^{-6} \times (3 \times 10^8)^2 = 2/16 \times 10^{11}\text{J} = 2/16 \times 10^8\text{kJ}$$

روش اول (کسر تبدیل):

$$\text{هیدروژن} = \frac{1\text{g}}{10/8 \times 10^9\text{kJ}} = 50\text{g}$$

روش دوم (تناسب):

۱ گرم هیدروژن	$2/16 \times 10^8\text{kJ}$	$\Rightarrow x = 50\text{g}$
x	$10/8 \times 10^9\text{kJ}$	

(صفحه‌های ۵، ۱۶ و ۱۹ کتاب درسی) (کیهان، زاگاه الفبای هستی)

«حسن ذکری»

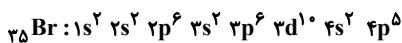
-۱۲۵

هر چهار مورد نادرست است.

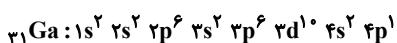
(الف) انرژی زیرلایه‌ها به $n+1$ و n وابسته است. به طوری که هر چه مقدار $n+1$ یک زیرلایه کمتر باشد، انرژی آن زیرلایه کمتر خواهد بود.

(ب) برخلاف قاعدة آفبا Cr در زیرلایه $4s$ خود یک الکترون دارد. چون مطابق این اصل ابتدا باید $4s$ پر شود و سپس الکترون وارد $3d$ شود.

(پ) عنصری از جدول تناوبی که ۱۷ الکترون با $1=1$ دارد، برم است (در گروه ۱۷ و تناوب 4)

(ت) عنصری که در دوره 4 و گروه ۱۳ جدول قرار دارد، Ga می‌باشد که دارای ۸ الکترون با $1=1$ است.

(صفحه‌های ۱۰، ۱۱ و ۲۹ کتاب درسی) (کیهان، زاگاه الفبای هستی)

«عرفان محمودی»

-۱۲۲

آرایش لایه ظرفیت $4s^1 3d^{10} 4p^1$ آرایش آشنایی است و می‌دانیم متعلق به عنصر Cu می‌باشد. اما می‌توان با محاسبات هم بی برد که این آرایش برای اتمی با ۲۹ الکترون است، بدین صورت که اتمی با ۲۹ الکترون، $29_{[Ar]} 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{10} 4s^1$ ساختار استثناء

پس جرم اتمی هر ایزوتوپ بدین صورت است:

$$29 + 34 = 63\text{ amu}$$

$$29 + 36 = 65\text{ amu}$$

حال با داشتن درصد فراوانی ایزوتوپ‌هایی که در متن سوال آمده اقدام به

حل سوال می‌کیم:

$$\frac{(63 \times 70) + (65 \times 30)}{100} = 63.6\text{ amu} = \text{جرم اتمی میانگین عنصر مس}$$

(صفحه‌های ۱۵، ۲۰ و ۳۴ کتاب درسی) (کیهان، زاگاه الفبای هستی)

«حسن امینی»

-۱۲۳

موارد (الف)، (پ) و (ت) نادرست هستند.

علت نادرستی عبارت (الف): عدد اتمی 80 واحد کمتر از عدد اتمی گازنجیب بعد از خود (Rn) است. پس در گروه ۱۲ جدول تناوبی قرار دارد.

علت نادرستی عبارت (پ): نماد علمی عنصر روی، Zn است. نماد علمی عنصر قلع، Sn است.

علت نادرستی عبارت (ت): Tc با عدد اتمی 43 ، ۷ خانه از گازنجیب قبل از خود (Kr) فاصله دارد، پس در گروه ۷ جدول است و چون عدد اتمی آن بین 36 و 54 می‌باشد، پس در دوره پنجم جدول تناوبی قرار دارد.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی) (کیهان، زاگاه الفبای هستی)

$$\Rightarrow \frac{\text{مجموع ضرایب فراورده‌های واکنش (a)}}{\text{مجموع ضرایب مواد شرکت کننده واکنش (b)}} = \frac{9}{9} = 1$$

(صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰ کتاب درسی) (رد پایی کازها در زندگی)

«منصور سلیمانی ملکان»

-۱۲۹

چون شش الکترون مبادله شده بنا بر این اندازه بار یون‌های سازندهٔ ترکیب ۲ و ۳ می‌باشد و چون Y در دومین خانهٔ دورهٔ سوم جدول قرار دارد می‌توان گفت برای رسیدن به آرایش هشت‌تایی گاز نجیب، یون Y^{+4}

تولید می‌کند پس عنصر X در این ترکیب یون X^{3-} تشکیل می‌دهد. بنا بر این فرمول ترکیب یونی حاصل از این دو ترکیب Y_3X_2 می‌باشد و نسبت تعداد کاتیون‌ها به آنیون‌ها در ترکیب حاصل از دو عنصر Y و X

$$\frac{3}{2} \text{ است.}$$

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: عنصر Y با عنصری که در خانهٔ سوم جدول است واکنش یونی نمی‌دهد چون عنصر خانهٔ سوم متعلق به گروه ۱ است بنا بر این عنصر نیز مانند Y تمایل به از دست دادن الکترون دارد.

گزینه «۲»: عدد اتمی عنصر Y برابر ۱۲ می‌باشد. عنصر X نیز برای رسیدن به آرایش الکترونی هشت‌تایی گاز نجیب باید ۳ الکترون بگیرد بنا بر این عدد اتمی عنصر X در دورهٔ سوم برابر ۱۵ می‌باشد. در نتیجه عدد اتمی آنها ۳ واحد با هم اختلاف دارد. ($15 - 12 = 3$)

گزینه «۳»: عنصر Y در واکنش با هفتمین عنصر دورهٔ دوم جدول، دو الکترون مبادله می‌کند. زیرا هفتمین عنصر دورهٔ دوم جدول متعلق به گروه هفدهم است و یون یک بار منفی تولید می‌کند.

(صفحه‌های ۳۸ و ۳۹ تا ۴۰ کتاب درسی) (کیوان، زادگاه الفبای هستی)

«علی مؤبدی»

-۱۳۰

در اثر واکنش سوختن سوخت‌های فسیلی با مقدار اکسیژن کم و سوختن ناقص، این گاز تولید می‌شود.

(صفحه‌های ۵۴ و ۵۵ کتاب درسی) (رد پایی کازها در زندگی)

«سامان زیک پیما»

$$112 \text{X}^{2+} \quad \begin{cases} n + p = 112 \\ p - e = 2 \\ n - e = 18 \end{cases} \Rightarrow p = 48, n = 64$$

(۱) اتم X در دورهٔ پنجم و گروه ۱۲ است.

(۲) ^{80}Hg نیز در گروه ۱۲ است.

(۳) یون X^{2+} به آرایش الکترونی گاز نجیب نمی‌رسد.

(۴) عنصری که در دورهٔ سوم و گروه ۱۶ جدول قرار دارد گوگرد است که عدد

$$n - P = 16$$

(صفحه‌های ۵، ۱۰ تا ۱۳ و ۲۰ تا ۳۷ و ۳۸ کتاب درسی) (کیوان، زادگاه الفبای هستی)

«محمد رضا میر قائمی»

-۱۲۷

با توجه به شکل حاشیه و متن صفحه‌های ۴۰ و ۴۱ کتاب درسی، می‌توان

به این نکته پی برد که شکل‌های A، B و C به ترتیب می‌تواند

مربوط به مدل‌های فضای پرکن مولکول‌های HCl ، NH_3 و CH_4

می‌باشد. گاز کلر (Cl_2) دارای مولکول‌های دو اتمی است که خاصیت

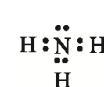
رنگبری و گندزاری دارد. بنا بر این مورد (الف) نادرست است.

همچنین با توجه به مدل الکترون - نقطه‌ای برای هر سه مولکول زیر،

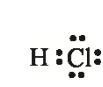
می‌توان به درستی عبارت‌های (پ)، (ت) و نادرستی عبارت (ب) پی برد.

متان

آمونیاک

هیدروژن کلرید

(صفحه‌های ۴۰ و ۴۱ کتاب درسی) (کیوان، زادگاه الفبای هستی)

«محمد پور محسنی»

-۱۲۸

معادله‌های موازنۀ شده a و b به صورت زیر است:

